

1. Referentie

Referentie	Van Haegendoren, M., Limère, A., Dreezen, L., Van Sweevelt, E. & Nielandt, B. (2003). <i>Onthaalouders en het anderhalf inkomensgezin</i> . Diepenbeek: SEIN.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Artikel

2. Abstract

Het artikel begint met een aantal bedenkingen rond levensdoelstellingen en preferenties van vrouwen, en de gevolgen voor hun motivatie voor betaald werk. Daarna wordt stil gestaan bij de situatie van de kinderopvang in Vlaanderen, en worden de dilemma's van de overheid geformuleerd. Vervolgens wordt het profiel van de onthaalouders bij een dienst uitgetekend, en worden de kosten en opbrengsten van zelfstandige onthaalouders naar voor gebracht. Er wordt afgesloten met een aantal beleidsaanbevelingen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Kinderopvang
Trefwoord(en)	Voorschoolse opvang

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Mieke Van Haegendoren, Arthur Limère, Lut Dreezen, Ellen Van Sweevelt & Bie Nielandt SEIN Departement Mens, Maatschappij en Communicatie LUC Universitaire Campus Gebouw D 3590 Diepenbeek Tel: 011/ 26 86 74 Fax: 011/ 26 87 31 sein@luc.ac.be http://www.luc.ac.be/sein/

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe is de kinderopvang op dit moment georganiseerd? Hoe staan de onthaalouders hier tegenover? Hoe kan de situatie geoptimaliseerd worden?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks- methode	In het kader van dit artikel werd geen nieuw onderzoek verricht. Wel baseerde men zich op twee bestaande onderzoeken waarbij telkens gebruikt gemaakt werd van een kwantitatieve survey.
Onderzochte	De onderzoeker deed beroep op 154 aangesloten onthaalouders. De adressen werden

groep	verkregen bij verschillende diensten in de omgeving van Diest. Er kwam een respons van 81,17%. De tweede onderzoeker ontving van 43% (van 120) zelfstandige opvanggezinnen bruikbare antwoorden. De steekproef werd toevallig getrokken uit de lijst van de particuliere opvanggezinnen van Kind en Gezin. Zij selecteerde 25 onthaalgezinnen per provincie.
Bereik	Lokaal (de omgeving van Diest) Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Levenspreferentie	Onthaalmoeders wensen een bijkomend inkomen voor hun gezin, behoren tot het zogenaamde anderhalf-verdieners model, net zoals de vrijwillig deeltijds werkenden: ze vinden betaald werken even belangrijk als hun huishouden, en willen hiervoor een navenante vergoeding.
Kinderopvang in Vlaanderen	Kinderopvang voor –3jarigen wordt in Vlaanderen aanzien als een basisbehoefte en als een voorwaarde om een hoge arbeidsparticipatie van vrouwen te garanderen. Men vindt dat de overheid hierin een taak heeft en accepteert dat deze dienstverlening niet gratis is.
Onthaalouders bij een dienst	Onthaalouders zijn tevreden met hun job. Zij waren vroeger beroepsactief, maar 90% is niet van plan opnieuw werknemer te worden. Flexibiliteit is een vraag zowel van de onthaalouders als van de gezinnen die van hun diensten gebruik maken. Het onderzoek toont aan dat meer dan de helft van de onthaalouders op regelmatige basis in flexibele opvang voorziet. De huidige onthaalouders wensen wel een hogere vergoeding per dag per kind. Daarnaast willen ze een waarborg binnen bij de inschrijving van een kind en op statutair gebied wensen ze een ziekteverzekering.
Zelfstandige onthaalouders	De meerderheid van de zelfstandige onthaalmoeders werkt in bijberoep. Dit wil zeggen dat hun inkomen een tweede gezinsinkomen is, en dat zij behoren tot het zogenaamde anderhalf inkomensgezin. Vele zelfstandige onthaalouders hebben hoge kosten en lage opbrengsten, maar er zijn er ook met goede cijfers.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Dreezen, L. (2003). *Analyse van de kosten en opbrengsten van zelfstandige onthaalouders in Vlaanderen*. Onuitgegeven licentiaatsthesis, LUC, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen.

Van Sweevelt, E. (2003). *Een onderzoek naar het profiel van de onthaalouder*. Onuitgegeven licentiaatsthesis, LUC, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen.

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

In dit artikel worden enkele bedenkingen rond levensdoelstellingen en preferenties van vrouwen en de gevolgen voor hun motivatie voor betaald werk geformuleerd. Zo blijken de meeste vrouwen adaptief te zijn. Dit houdt in dat ze er voor kiezen om hun werk te combineren met hun gezin, zonder specifieke voorkeur voor één van beide. Onthaalmoeders behoren ontegensprekelijk tot deze groep.

Daarna wordt stilgestaan bij de situatie van de kinderopvang in Vlaanderen en worden de dilemma's van de overheid geformuleerd. Een heel groot deel van de kinderen maakt gebruik van één of andere vorm van kinderopvang. Vooral onthaalouders blijken de laatste decennia van de vorige eeuw meer en meer populair te zijn geworden. Het aantal onthaalouders blijkt echter te verminderen, omdat het statuut financieel te weinig aantrekkelijk is. Kinderdagverblijven zijn echter ontzettend duur voor de overheid.

Vervolgens wordt het profiel van de onthaalouders bij een dienst uitgetekend en worden de kosten en opbrengsten van zelfstandige onthaalouders geanalyseerd.

De resultaten over de onthaalouders bij een dienst werden verkregen door een survey bij onthaalouders in de omgeving van Diest. Dit onderzoek werd gedaan door Ellen Van Sweevelt, voor haar eindverhandeling aan de Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen van het Limburgs Universitair Centrum. Zij concludeerde dat onthaalouders duidelijk behoren tot de groep van de anderhalf inkomensgezinnen, en zij tevreden zijn met hun job. Flexibiliteit blijkt zowel een vraag van de onthaalouders als van de gezinnen die van hun diensten gebruik

maken te zijn. De huidige onthaalouders wensen een hogere vergoeding per dag per kind. Daarnaast willen ze een waarborg bij de inschrijving van een kind en op statutair gebied wensen zij een ziekteverzekering.

Om een beeld te krijgen van de situatie van de zelfstandige onthaalouders werden 120 opvanggezinnen over heel Vlaanderen bevraagd. Dit onderzoek werd uitgevoerd door Lut Dreezen, eveneens voor haar eindverhandeling aan dezelfde faculteit. Zij concludeerde dat de meerderheid van de zelfstandige onthaalmoeders werkt in bijberoep. Dit wil zeggen dat hun inkomen een tweede gezinsinkomen is, en dat zij behoren tot het zogenaamde anderhalf inkomensgezin. Vele zelfstandige onthaalouders hebben hoge kosten en lage opbrengsten. Maar er zijn er ook met goede cijfers.

Er wordt afgesloten met een aantal beleidsaanbevelingen. Wil men het beroep van onthaalouder aantrekkelijk maken, dan zal men enerzijds hun zelfstandigheid zo groot mogelijk moeten maken, mits voldoende kwaliteitsgaranties, en anderzijds moeten zorgen voor een behoorlijke vergoeding. Het werknemersstatuut past niet in dat plaatje.